

پیش بینی بی صداقتی تحصیلی و رفتارهای خودشکن بر اساس هویت اخلاقی، خودآگاهی در دانشجویان

Predicting academic dishonesty and self-defeating behaviors based on moral identity, self-awareness in students

رضوان شادجو^۱، افسانه قنبری پناه^{۱*}، فریبرز درتاج^۱، مسعود قاسمی^۱

چکیده

این پژوهش با هدف بررسی برازش مدل پیش بینی بی صداقتی تحصیلی بر اساس ارضای نیازهای بنیادین، عملکرد خانواده، از طریق خود پنداره تحصیلی در دانشجویان علوم پزشکی انجام شد. مطالعه حاضر از نوع همبستگی بود جامعه آماری شامل جامعه آماری تحقیق حاضر شامل کلیه دانشجویان دختر و پسر مقطع کارشناسی ارشد رشته های پیراپزشکی دانشگاه های علوم پزشکی شهر تهران که در سال تحصیلی ۹۸-۹۹ مشغول به تحصیل می باشند، به روش نمونه گیری خوشه ای انتخاب شدند و به پرسشنامه های مقیاس بی صداقتی تحصیلی (مک کابی و همکاران، ۱۹۹۷)، پرسشنامه مقیاس شناخت و رفتار خودشکن (کانینگام، ۲۰۰۷)، مقیاس اهمیت هویت اخلاقی برای خود (آکینو و رید، ۲۰۰۲)، پرسشنامه خودآگاهی هیجانی گرت و همکاران (۲۰۰۲) پاسخ دادند. داده ها با استفاده از روش مدل یابی معادلات ساختاری و رگرسیون چندگانه به وسیله نرم افزار Amos تحلیل شدند. یافته های بدست آمده در مدل اصلاح شده نشان داد، کای اسکور χ^2 (df= ۶۹) = ۳۱۰.۳۳۸, $cmin/df$ = ۴.۴۹۸, GFI = ۰.۹۰۵, NFI = ۰.۹۱۹, CFI = ۰.۹۳۵, $RMSEA$ = ۰.۰۷۲. نشان دهنده برازندگی خوب این شاخص ها می باشد و در حد قابل قبول می باشند. نتایج پژوهش حاضر می تواند دربردارنده اشارات کاربردی مهم و تأثیرگذار در مورد شناسایی عوامل موثر بر بی صداقتی تحصیلی و رفتارهای خودشکن تلاش برای کاهش این معضل در دانشجویان باشد. واژه های کلیدی: بی صداقتی تحصیلی، هویت اخلاقی، خودآگاهی، رفتارهای خودشکن.

Abstract

The aim of this study was to investigate the fit of the predictive model of academic dishonesty based on the satisfaction of basic needs, family performance, through academic self-concept in medical students. The present study was a correlational study. The statistical population included the statistical population of the present study, including all male and female graduate students of paramedical disciplines of Tehran University of Medical Sciences who are studying in the ۲۰۱۹-۲۰۲۰ academic year. Were selected by cluster sampling. And the Academic Dishonesty Scale Questionnaire (Cobby et al., ۱۹۹۷), the Cognitive Behavior and Self-Determination Scale Questionnaire (Cunningham, ۲۰۰۷), the Moral Identity Importance Scale (Aquino and Reed, ۲۰۰۲), and the Grant et al. Emotional Self-Awareness Scale (۲۰۰۲). Replied. Data were analyzed using structural equation modeling and multiple regression by Amos software. Findings obtained in the modified model showed that chi-square χ^2 (df = ۶۹) = ۳۱۰.۳۳۸, $cmin/df$ = ۴.۴۹۸, GFI = ۰.۹۰۵, NFI = ۰.۹۱۹, CFI = ۰.۹۳۵, $RMSEA$ = ۰.۰۷۲ indicates fitness Well, these indicators are acceptable. Conclusion: The results of the present study can include important and effective practical hints about identifying the factors affecting academic dishonesty and self-defeating behaviors in an attempt to reduce this problem in students.

Keywords: academic dishonesty, moral identity, self-awareness, self-defeating behaviors

^۱ دانشجوی دکتری، گروه روانشناسی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

^۲ نویسنده مسئول: استادیار، گروه روانشناسی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

^۳ دانشیار، دانشگاه علامه طباطبایی، تهران، ایران.

^۴ استادیار، گروه روانشناسی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

مقدمه

برآوردها نشان می دهد که بین ۶۰ تا ۹۵ درصد از دانشجویان در حین تحصیل از تاکتیک های بی صداقتی تحصیلی^۱ استفاده می کنند و این رفتارها به دلیل استفاده گسترده از اینترنت در انجام تکالیف و آزمون ها افزایش چشمگیری داشته است (باکن^۲، مک دید^۳، ویلیامز^۴ و کر^۵، ۲۰۱۹). بی صداقتی تحصیلی یک رفتار غیراخلاقی شایع در محیط های آموزشی است. ثقلب، به عنوان نماد بی صداقتی تحصیلی در بین علم آموزان مقاطع مختلف تحصیلی از دبستان تا دانشگاه، صرف نظر از جغرافیای محیطی و اقتصادی و در انواع مراکز آموزشی، دولتی و خصوصی، امری متداول می باشد (جوکار و حق نگهدار، ۱۳۹۵). محققان و متخصصان در تمام رشته های آموزشی علاقه مند هستند عوامل ایجاد کننده بی صداقتی تحصیلی و راه های پیشگیری از آن را شناسایی و معرفی کنند. به دلیل اینکه در سال های اخیر تغییرات چشمگیری در آموزش پزشکی دنیا به وجود آمده است بررسی موضوع در این رشته ها اهمیت خاصی دارند. اما علیرغم شیوع بالا، تحقیقات نسبتاً کمی در خصوص آن انجام شده است. در مورد عوامل ایجاد کننده آن، محققان تاکنون نگرش به زمان، اعتماد به نفس پایین، خود شیفتگی و ... را شناسایی کرده و نیز یک سری عوامل خارجی را به عنوان عوامل خطر برای رفتار ثقلب معرفی کرده اند. خود کنترلی پایین و سطوح بالاتری از هیجان خواهی نیز با ثقلب و نگرش نسبت به ناسازگاری علمی همراه بوده است (پورتنوی^۶، لی جی^۷، راین^۸، چوی^۹ و رودهای^{۱۰}، ۲۰۱۹). از دیگر رفتارهای نامناسب تحصیلی که ابعاد مختلف آن در بین دانشجویان شایع می باشد، رفتارهای خودشکن تحصیلی^{۱۱} می باشد. این رفتار به عملی عمدی اطلاق می شود که بر اعمال و بهزیستی افراد اثر منفی دارد. این رفتارها مکانیزم های مقابله ای هستند که مزایای کوتاه مدتی مانند احیا شادی و حرمت خود دارند اما در دراز مدت اثرات سوء بر فرد می گذارند (تیس^{۱۲}، براتسلاوتسکی^{۱۳} و بامیستر^{۱۴}، ۲۰۰۱). از جمله این رفتارها اهمال کاری و خود ناتوان سازی تحصیلی می باشند که فرد هنگام شکست از طریق آنها با بهانه تراشی و دست آویز های مبهم، سعی در رفع مسئولیت از خود دارد (محمدی، جوکار و چاری، ۱۳۹۳).

گرچه بی صداقتی و رفتارهای خود شکن تحصیلی ممکن است تحت تاثیر عوامل تربیتی و یا پیامدهای تحصیلی باشد، در رویکردی کل نگر، بی صداقتی تحصیلی به صورت "رفتارهای غیراخلاقی و غیرقانونی که فرد طی سنجش توانایی و دانش نشان میدهد"، معرفی شده است (کوچوکتیه^{۱۵}، ۲۰۱۱). با توجه به اینکه اینگونه رفتارها کنشی ماهیتاً غیراخلاقی است و با در نظر

^۱ Acadmic Dishonesty

^۲ Bacon

^۳ McDaid

^۴ Williams

^۵ Corr

^۶ Portnoy

^۷ Legee

^۸ Raine

^۹ Choy

^{۱۰} Rudo-Hutt

^{۱۱} Self-Defeating Behaviors

^{۱۲} Tice

^{۱۳} Bratslavsky

^{۱۴} Baumeister

^{۱۵} Küçüktepe

گرفتن این نکته که طبق نظریه بلاسی وقتی هویت فرد حول محور اخلاق شکل میگیرد، میل رفتاری او در زندگی بر احساسش از "خود" منطبق بوده و این تطابق، همچون راهنمای فعالیت‌های اخلاقی عمل میکند (دوایی، حجازی و نقش، ۱۳۹۶). از دیگر عوامل مؤثر در رفتارهای تحصیلی، خود آگاهی هیجانی است. هیجان‌ها الگوهای عملکردی خودکار را که برای بقاء مهم هستند، مشخص می‌سازند. توانایی شناختی ما فرصت‌هایی را ایجاد میکند تا این الگوهای هیجانی اولیه تعدیل شوند و الگوهای انطباقی بهتری شکل بگیرد. این بدان معنا است که خودآگاهی هیجانی نقش ضروری در انطباق با محیط ایفا میکنند. خواندن هیجان‌ات خود همانند هیجان‌ات دیگران، نیازمند آگاهی از این هیجان‌ات است و شامل توجه به هیجان‌ات و مهارت تشخیص هیجان‌ات متفاوت به وسیله ی تمیز دادن تجربیات روان شناختی متفاوت و استفاده از تکیه کلام‌های متنوع برای رمزگشایی هیجان‌ها است (راین^{۱۶}، بوازمن^{۱۷}، جکسون^{۱۸} و باریو^{۱۹}، ۲۰۱۴). کیکاس^{۲۰} و همکاران (۲۰۲۰)، در پژوهشی عوامل مؤثر بر تقلب در بین دانشجویان پرستاری را بررسی کردند، که به مطالبات غیر واقع بینانه و رفتار غیرمنصفانه با دانشجویان توسط پرسنل دانشگاهی، عدم وجود عواقب شدید برای تقلب، نحوه انجام امتحانات و اهمیت دستیابی به نمرات بالا اشاره شده است. باکن^{۲۱} و همکاران (۲۰۱۹)، در پژوهشی به بررسی عوامل انگیزه ساز در بروز رفتارهای بی صداقتی تحصیلی در دانشجویان بر طبق تئوری حساسیت تقویت پرداختند و نتایج مطالعه آنها نشان داد ویژه گی های شخصیت، انگیزه تحصیلی و سطح تحریک پذیری با تقلب و ناسازگاری تحصیلی به صورت مستقیم و غیرمستقیم در ارتباط بود. چئون^{۲۲} و همکاران (۲۰۱۸)، در پژوهشی به بررسی رابطه بین احساس شرم و گناه و هویت اخلاقی در دانشجویان پرداختند و نتایج نشان داد احساس شرم و گناه می تواند سبب شکل گیری هویت اخلاقی در دانشجویان شده و از رفتارهای تقلب در بین آنها پیشگیری کند. حدادرنجبر و همکاران (۱۳۹۸) آموزش پذیرش و تعهد منجر به کاهش رفتارهای خودشکن تحصیلی، کاهش اضطراب امتحان، افزایش خودکارآمدی و انگیزه درونی و همچنین افزایش اهمیت نسبت به دیدگاه‌های زمانی آینده هدفمند در دانشجویان دارای رفتارهای خودشکن می شود. بارانی و همکاران (۱۳۹۸) در پژوهش خود نشان داده اند که جو عاطفی خانواده از طریق خودپنداشت تحصیلی، پیش بینی کننده بی صداقتی تحصیلی است. یافته های این پژوهش نشان دهنده اهمیت توجه به نقش جو عاطفی خانواده و خودپنداشت تحصیلی در بی صداقتی تحصیلی دانش آموزان است. بارانی و همکاران (۱۳۹۸) در پژوهش خود نشان داده اند که هیجان تحصیلی هم به صورت مستقیم و هم به طور غیرمستقیم و از طریق کمک طلبی تحصیلی، پیش بینی کننده بی صداقتی تحصیلی است. در مجموع یافته های پژوهش حاضر بیانگر اهمیت توجه به نقش هیجان تحصیلی امید و کمک طلبی تحصیلی در کاهش بی صداقتی تحصیلی دانش آموزان است.

لذا با توجه به رایج بودن بی صداقتی تحصیلی در بین دانشجویان و تأثیر آن در متزلزل نمودن کیفیت آموزش و ارزشیابی و هم چنین کمبود تحقیقات انجام شده در کشور ما که مروری بر پایگاه‌های اطلاعاتی و کتب منتشر شده می‌تواند شاهدهی بر این مدعا

^{۱۶} Rinn

^{۱۷} Boazman

^{۱۸} Jackson

^{۱۹} Barrio

^{۲۰} Kiekkas

^{۲۱} Bacon

^{۲۲} Cheon

باشد، لازم است تا پژوهش‌های بیشتری پیرامون این پدیده ضد ارزشی به عمل آید تا عوامل موثر فردی و اجتماعی در آن شناخته شود و تمهیدات لازم به منظور مقابله با آن، به شیوه علمی طراحی شود. چون شناسایی عوامل تأثیر گذار می‌تواند در جهت کاهش این پدیده موثر واقع شود، در این پژوهش تلاش شده است برخی عوامل تأثیرگذار فردی و اجتماعی احتمالی بر آن، در دانشجویان دانشگاه های تهران در سال تحصیلی ۹۸-۹۹ در قالب مدل مفهومی زیر بررسی شود تا به این سوال پژوهشی پاسخ داده شود که آیا مدل ساختاری بی صداقتی تحصیلی و رفتارهای خود شکن تحصیلی بر اساس هویت اخلاقی و خودآگاهی هیجانی در دانشجویان از برازش مطلوبی برخوردار است؟

روش

پژوهش حاضر از نوع همبستگی و از نوع تحلیل مسیر بود که در آن رابطه بی صداقتی تحصیلی با نیاز های بنیادین و خودآگاهی با واسطه گری رفتارهای خودشکن بررسی شد. جامعه آماری تحقیق حاضر شامل کلیه دانشجویان دختر و پسر مقطع کارشناسی ارشد رشته های پیراپزشکی دانشگاه های دولتی شهر تهران که در سال تحصیلی ۹۸-۹۹ مشغول به تحصیل بودند را تشکیل می دهند. در مدل معادلات ساختاری حجم نمونه با استفاده از پارامترهای متغیرها نیز برآورده می‌گردد (باربارا و همکاران ترجمه ایزانلو و همکاران ۱۳۹۵). با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی ۳۰۰ نفر انتخاب شد. بدین‌صورت که پس از کسب مجوز لازم، از کل دانشگاه های علوم پزشکی تهران سه دانشگاه (شهید بهشتی، علوم بهزیستی و انستیتو) به صورت تصادفی برگزیده شدند و فرم رضایت نامه به دانشجویان داده شد تا در صورت رضایت برای شرکت در پژوهش آن را پر کنند. در این فرم تصریح شده بود که شرکت کنندگان این حق را دارند که در هر مرحله از پژوهش بر اساس اختیار کامل به همکاری خود با پژوهش‌گر خاتمه دهند و در خصوص محرمانه بودن اطلاعات نیز به شرکت‌کنندگان اطمینان خاطر داده شد. پس از تکمیل پرسشنامه ها و پس از حذف پرسشنامه های ناقص و مخدوش، تعداد ۲۵۱ پرسشنامه باقیمانده، به عنوان نمونه نهایی انتخاب شدند. برای جمع آوری داده ها از این پرسش نامه ها استفاده شد: پرسشنامه ی هویت اخلاقی، مقیاس بی صداقتی تحصیلی، خودآگاهی هیجانی ، رفتارهای خودشکن.

ابزار پژوهش

مقیاس بی صداقتی تحصیلی: مقیاس بی صداقتی تحصیلی شامل ۹ گویه ی رفتاری است که انواع مختلف رفتارهای بی صداقتی تحصیلی را در برمی گیرد. در پژوهش جوکار و حق نگهدار، برخی گویه های این مقیاس به منظور انطباق فرهنگی تغییر و ۱ گویه نیز به آن افزوده شد. در نهایت این مقیاس شامل ۱۰ گویه شد که دو نوع تقلب در آزمون و تقلب در تکالیف نوشتاری را می‌سنجد. در این مقیاس، انواع مختلف رفتارهای بی صداقتی تحصیلی به شرکت کنندگان ارائه و از آنها خواسته میشود که تعیین کنند تا چه حد هرکدام از این رفتارها را انجام داده اند. شرکت کنندگان با استفاده از یک مقیاس لیکرت ۵ گزینه ای از هیچ‌وقت (۱) تا همیشه (۵) به گویه ها پاسخ می دهند. تمامی سؤالات به روش مستقیم نمره گذاری می شوند(جوکار و حق نگهدار ۱۳۹۵). مککابی^{۲۳} و تروینیو^{۲۴} (۱۹۹۷) روایی و پایایی مطلوبی را برای مقیاس خود گزارش نموده اند($\alpha = 0/83$).

^{۲۳} McCabe

^{۲۴} Treviño

پرسشنامه خودآگاهی هیجانی: پرسشنامه خودآگاهی هیجانی دارای ۳۳ گویه است که توسط گرن^{۲۵} و همکاران در سال ۲۰۰۲ ساخته شد. که با یک مقیاس لیکرت پنج درجه ای (از هرگز تا خیلی زیاد) خودآگاهی هیجانی افراد را اندازه گیری می کند. خرده مقیاس های آن شامل بازشناسی (با ۶ سؤال، برایم سخت است که بگویم الان داری چه خلقی هستم)، شناسایی (با ۵ سؤال، برایم مشکل است خلق و خویم را توصیف کنم)، تبدیل سازی (با ۷ سؤال، بیان کردن هیجانات، برایم آسان است)، محیط گرایی (با ۱۰ سؤال، من شخصیتم را تحلیل میکنم تا سعی کنم علت ناراحتیم را بفهمم) و حل مسئله (با ۵ سؤال، من احساساتم را ارزیابی میکنم و سپس برای انجام کاری تصمیم میگیرم) هستند. حداقل امتیاز ممکن ۳۳ و حداکثر ۱۶۵ خواهد بود.

مقیاس اهمیت هویت اخلاقی برای خود: این مقیاس ۱۰ گویه ای توسط آکینو^{۲۶} و رید^{۲۷} (۲۰۰۲) تهیه شده که شامل دو زیرمقیاس نمادسازی (۵ گویه) و درونی سازی (۵ گویه) است. هر گویه را بر روی یک مقیاس لیکرت ۵ درجه ای از کاملاً موافقم (نمره ۵) تا کاملاً مخالفم (نمره ۱) مشخص می نماید. پایایی و روایی این مقیاس توسط سازندگان آن احراز گردیده است. در پژوهش جوکار و حق نگهدار (۱۳۹۵)، برای تعیین پایایی از روش آلفای کرونباخ استفاده شد. ضریب پایایی حاصل برای بعد درونی سازی ۰/۶۶، بعد نمادسازی ۰/۶۲ و برای نمره کل ۰/۷۴ به دست آمد. حداقل نمره و حداکثر نمره در این مقیاس ۱۰ و ۵۰ می باشد.

مقیاس شناخت و رفتار خودشکن^{۲۸}: این پرسشنامه توسط کانینگهام^{۲۹} در سال ۲۰۰۷ طراحی و دارای ۲۱ سوال جهت ارزیابی ۶ نوع رفتار خودشکن (اهمالکاری، خودناتوانسازی، افزایش تعهد، ارزیابی نامعتبر، رفتار تکانشی، تاخیر و ناتوانی در تصمیم گیری) تنظیم شده است. همچنین حداقل و حداکثر نمره کسب شده براساس پرسشنامه ۲۱ تا ۱۲۰ است. طراحان این مقیاس پایایی آن را به روش آلفای کرونباخ ۰/۸۷ گزارش کرده اند (کانینگهام، ۲۰۰۸). در مورد ویژگی های روانسنجی این پرسشنامه، دو مقیاس اهمالکاری و خودناتوانسازی توسط محمدی، جوکار، چاری (۱۳۹۲)، مورد بررسی قرار گرفته است و نیز برای تعیین روایی از روش تحلیل عاملی مولفه های اصلی با چرخش واریماکس استفاده شده است. ضرایب آلفای کرونباخ برای اهمالکاری ۰/۶۲ و خودناتوان سازی ۰/۶۹ بودند. تجزیه و تحلیل نتایج در پژوهش حاضر در دو بخش: توصیفی با استفاده از (جداول - نمودارها و همبستگی) و در بخش استنباطی از روش تحلیل مسیر استفاده شد.

یافته ها

در این مطالعه افرادی که بیشتر از ۳۰ درصد سوالات پرسشنامه خود را بدون پاسخ گذاشته بودند، از تحلیل کنار گذاشته شدند. در بقیه موارد در صورتی که میزان داده گم شده کمتر از این مقدار بود با استفاده از شیب رگرسیون در ابتدا نقاط گم شده را برآورد و سپس شاخص های استفاده شده از مطالعه را محاسبه و وارد تحلیل مسیر گردید در پژوهش حاضر به منظور تجزیه و تحلیل روش های آماری از مدل تحلیل مسیر استفاده شد. در این پژوهش میانگین و انحراف معیار سن آزمودنی ها به ترتیب برابر با ۲۶/۰۶ و ۵/۷۱ سال بود. در جدول ۱ شاخص های متغیرهای پیش بین و ملاک آورده شده است.

^{۲۵} Grant

^{۲۶} Aquino

^{۲۷} Reed

^{۲۸} Self-Defeating Behavior and Cognition Scale

^{۲۹} Cunningham

جدول ۱- میانگین و انحراف معیار و ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش

متغیرها	هویت اخلاقی	خود آگاهی	رفتار خودشکن	بی صداقتی	میانگین	انحراف معیار
هویت اخلاقی	۱				۱۸,۲۰	۵,۳
خود آگاهی	**۲۴۲.	۱			۳۹,۳۴	۵,۶
رفتارهای خودشکن	**۲۰۴.-	**۱۶۷.-	۱		۴۹,۶۵	۱۴,۵۹
بی صداقتی	**۱۹۴.-	*۱۲۳.-	**۵۶۲.	۱	۱۵,۲۷	۳,۷۰

* $p < .05$, ** $p < .01$

یافته های بدست آمده از تحلیل همبستگی پیرسون بین متغیرهای مورد مطالعه در جدول فوق نشان می دهد که بین هویت اخلاقی با رفتارهای خود شکن ($r = -.204, p < .01$) و خودآگاهی هیجانی ($r = -.167, p < .01$) همبستگی منفی و معناداری وجود دارد. بی صداقتی تحصیلی و خودآگاهی هیجانی ($r = -.123, p < .01$) و بی صداقتی تحصیلی و هویت اخلاقی ($r = -.194, p < .01$) رابطه معناداری وجود دارد. خود آگاهی هیجانی ($r = .242, p < .01$) رابطه همبستگی معناداری وجود دارد.

مدل های برازش شده در نرم افزار ایموس نشان می دهد که مهمترین آماره نیکویی برازش در معادلات ساختاری، آماره ریشه میانگین توان دوم خطای تقریب (RMSEA) می باشد. مقادیر کمتر از ۰/۰۸ این شاخص نشان دهنده برازش مناسب مدل ساختاری می باشد. همچنین مقدار کای اسکور نسبی کمتر از ۳ و بزرگ تر از ۰/۹ بودن شاخص های IFI و NFI, TLI, GFI, CFI نیز از جمله شاخص های مناسب معادلات ساختاری می باشند. با توجه به شاخص های به دست آمده و مقادیر قابل قبول برای کفایت مدل می توان از قابل قبول بودن مدل اطمینان حاصل نمود (باربارا و همکاران ترجمه ایزانلو و همکاران ۱۳۹۵). با توجه به شاخص های به دست آمده و مقادیر قابل قبول برای کفایت مدل و بررسی ضرایب برازش شده مشخص گردید که ضرایب مسیر رابطه معناداری از نظر آماری نشان می دهد. یافته های بدست آمده در مدل اصلاح شده نشان داد، یافته های بدست آمده در مدل اصلاح شده نشان داد، یافته های بدست آمده در مدل اصلاح شده نشان داد، کای اسکور $= .905$, $NFI = .919$, $CFI = .935$, $cmin/df = 4.498$, $[310.338, df = 69] \chi^2$, $GFI = .972$. نشان دهنده برازندگی خوب این شاخص ها می باشد و در حد قابل قبول می باشند. نتایج شاخص های برازش مدل فوق در جدول ۲ نشان داده شده است.

جدول ۲: شاخص های برازش مدل اصلاح شده معادلات ساختاری

RMSEA	GFI	NFI	CFI	χ^2/DF	P	DF	Chi-square	
.۰۷۲	.۹۰۵	.۹۱۹	.۹۳۵	۴,۴۹۸	۰,۰۰۱	۶۹	۳۱۰,۳۳۸	مدل اولیه
<.۰۸	>.۹۰	>.۹۰	>.۹۰	<۵	<.۰۵			نقاط برش قابل قبول

بر اساس نتایج حاصل از تحلیل رگرسیون چندگانه با روش ورود در جدول ۳، ضریب همبستگی چندگانه برای ترکیب خطی خودپنداره تحصیلی، خودآگاهی هیجانی و هویت اخلاقی با بی صداقتی تحصیلی برابر با $R^2 = 0.32$ و ضریب تعیین برابر با 0.17 است. F مربوط به همبستگی چندگانه به دست آمده برابر است با $38/46$ که در سطح $P \geq 0.01$ معنادار است. با توجه به ضریب تعیین به دست آمده، حدود ۱۷ درصد از واریانس متغیر بی صداقتی تحصیلی به کمک متغیرهای پیش بین (رفتارهای خودشکن، خودآگاهی هیجانی و هویت اخلاقی) قابل پیش بینی است. یعنی رفتارهای خودشکن، خودآگاهی هیجانی و هویت اخلاقی پیش بینی کننده بی صداقتی تحصیلی دانشجویان هستند. همانطور که ملاحظه می شود، از میان متغیرهای پیش بین مطالعه شده، بتای هر سه متغیر معنادار می باشد، باین حال، خودآگاهی هیجانی با $(\beta = -0.24)$ بیشترین قدرت پیش بینی را دارا است.

جدول ۳: نتایج حاصل از تحلیل رگرسیون چندگانه پیش بینی بی صداقتی تحصیلی بر اساس هویت اخلاقی و خودآگاهی هیجانی و

رفتارهای خودشکن

P	T	β	F	R^2	R	متغیرهای پیش بین
۰۰/۱۰	۷۵/۴-	۱۱/۰-	۳۳/۲۴	۰۶/۰	۱۹/۰-	رفتارهای خودشکن
۰۰/۱۰	۵۹/۶-	۲۴/۰-	۱۸/۴۳	۲۱/۰	۳۶/۰-	خودآگاهی هیجانی
۰۰/۱۰	۲۵/۵-	۱۸/۰-	۱۶/۳۱	۱۱/۰	۲۷/۰-	هویت اخلاقی
			۴۶/۳۸	۱۷/۰	۳۲/۰	ترکیب خطی متغیرها

بحث و نتیجه‌گیری

بین خود آگاهی هیجانی و هویت اخلاقی با رفتارهای خود شکن رابطه معناری وجود دارد. از این رو نتایج پژوهش حاضر با پژوهش های بارانیان و همکاران (۱۳۹۶)، صداقت نژاد و همکاران (۱۳۹۵)، خامسیان و همکاران (۱۳۹۰) همخوانی دارد. در تبیین این نتیجه می توان بیان کرد که افراد دارای رفتارهای خودشکن تمایل زیادی به گذشته منفی و دیدگاه حال و نیز دیدگاه منفی و بدبینانه ای نسبت به آینده دارند. بدین معنا که هر قدر آنها آینده گرای هدفمند باشند رفتارهای خودشکن در آنها کاهش می یابد. افراد دارای رفتارهای خودشکن به صورت افراطی با زمان حال و گذشته منفی آمیختگی دارند و دائماً درصدد اجتناب از افکار، احساسات و تجارب استرس‌زا و دردناک خود هستند. آموزش مهارت‌های ذهن آگاهی، پذیرش، روشن سازی ارزشهای تحصیلی و اقدامات متعهدانه بر پایه ارزشها منجر به انعطاف پذیری شان نسبت به دیدگاه های زمانی به خصوص آینده و در نهایت پیشرفت‌شان در امور تحصیلی می‌شود. بین هویت اخلاقی و خودآگاهی هیجانی با بی صداقتی تحصیلی رابطه معناداری وجود دارد. با توجه به این نتیجه، پژوهش حاضر با پژوهش های کافی نیا و همکاران (۱۳۹۹)، صادقی و همکاران (۱۳۹۸)، بارانی و همکاران (۱۳۹۸)، جوکار و همکاران (۱۳۹۵)، صداقت نژاد و همکاران (۱۳۹۷)، کان و همکاران (۲۰۱۹) همسو می باشد اما با پژوهش های کریمی و همکاران (۱۳۹۶) و کانات و همکاران (۲۰۱۵) ناهمخوان می باشد.

در تبیین این نتیجه می توان بیان کرد که هرچه میزان عمق و نفوذ ارزش های اخلاقی در خودپنداره‌ی فرد بیشتر باشد و اصول و آرمان های اخلاقی جایگاه محوری تری را در خود -تعریفی فرد داشته باشند، کمتر احتمال دارد که فرد اقدام به اعمال غیراخلاقی نماید. درونی سازی سطح خصوصی هویت اخلاقی است و از این رو می تواند نقشی منفی در تقلب در آزمون، که سطح عمیق تری از تقلب محسوب می شود و جنبه ی غالب فردی دارد، ایفا کند و با تقلب در تکلیف که جنبه ی عمومی و سطحی تری از تقلب محسوب می شود رابطه ی معناداری نداشته باشد. همچنین همچنین خودآگاهی هیجانی بر درگیری تحصیلی تأثیر دارد. خودآگاهی هیجانی به غلبه بر چالش ها، شناخت اهداف، باز شدن ذهن برای تفکر وحل مسأله، حمایت از سلامتی به وسیله تقویت انعطاف پذیری، ایجاد دلبستگی، هموار کردن زمینه برای خود تنظیمی و راهنمایی رفتارهای گروهی و سیستم های اجتماعی کمک می کند. به‌ویژه، خودآگاهی هیجانی با آماده سازی اطلاعات بدنی و تجربی نقش مهمی در عملکردهای افراد و قضاوت‌های آن ها دارد، این ویژگی کمک می کند تا به نتایج رفتاری موفقیت آمیز دست یافت. هیجان ها برای عملکردهای اجتماعی مهم هستند. به طوری که آن ها اطلاعات را در مورد موقعیت های اجتماعی آماده می سازند. هیجان های اساسی انسان پاسخ ها را به شکلی مناسب و سریع همگام با تغییرات محیطی به کار می گیرند. در نتیجه، از نتایج استنباط می شود که هیجان ها سازه های اجتماعی هستند و در تسهیل درگیری تحصیلی نقش دارند.

در مجموع نتایج پژوهش حاضر نشان داد که خودآگاهی هیجانی و هویت اخلاقی پیش‌بینی کننده بی صداقتی تحصیلی و رفتارهای خودشکن دانشجویان هستند. نتایج پژوهش حاضر می تواند در بردارنده اشارات کاربردی مهم و تأثیرگذار در مورد شناسایی عوامل موثر بر بی صداقتی تحصیلی و تلاش برای کاهش این معضل در دانشجویان باشد. بنابراین، پیشنهاد می شود جهت بهبود کیفیت آموزش، یادگیری و کاهش رفتارهای مخرب آموزشی از جمله بی صداقتی تحصیلی، محیط های آموزشی به تقویت ویژگی‌های مثبت همچون خودآگاهی هیجانی و هویت اخلاقی بپردازند و برای افراد محیط های غنی آموزشی فراهم شود تا

گرایش به تجربه های منفی در یادگیرندگان کاهش یابد پژوهش حاضر مانند اکثر پژوهش هایی که در علوم رفتاری صورت می گیرد با محدودیت هایی همراه بود از جمله، محدود بودن تعداد نمونه پژوهش و تکیه بر ابزار پرسشنامه و نوع مطالعه همبستگی که میتواند در تحقیقات آتی از روش های کیفی نظیر مصاحبه جهت غنای بیشتر مطالعه بهره برد.

تقدیر و تشکر

گروه پژوهشی بر خود لازم می دانند تا از روسای محترم دانشگاه های علوم پزشکی تهران، تمامی دانشجویان عزیزی که نهایت همکاری را با محققین در فرایند اجرای پژوهش تشکر و قدردانی نمایند.

منابع فارسی

بارانی، حمید، خرمایی، فرهاد، شیخ الاسلامی، راضیه، فولادچنگ، محبوبه، (۱۳۹۸)، رابطه هیجان تحصیلی امید و بی صداقتی تحصیلی: بررسی نقش واسطه ای کمک طلبی تحصیلی، مجله روانشناسی ۹۲/ رابطه هیجان تحصیلی امید و بی صداقتی... / ۳۸۹ / ۳.

بارانی، حمید، درخشان، معراج، اناری نژاد، عباس، جوانمرد، علی، (۱۳۹۸)، جو عاطفی خانواده و بی صداقتی تحصیلی: نقش واسطه های خودپنداشت تحصیلی، روانشناسی تحولی: روانشناسان ایران، سال شانزدهم، شماره ۶۱، پاییز.

بارانیان، سحر؛ حاجی یخچالی، علیرضا؛ آتش افروز، عسکر. (۱۳۹۶). مدلی برای تبیین رابطه پنج عامل بزرگ شخصیت و بی صداقتی تحصیلی با میانجی گری باورهای خودکارآمدی تحصیلی و حرمت خودتحصیلی در دانشجویان. فصلنامه علمی-پژوهشی، پژوهش در یادگیری آموزشگاهی و مجازی، (۱) ۵. ۲۳-۳۴

باربارا جی. تاباکینگ، لیندا. اس. فیدل. مترجمان ایزانلو، بلال. فرزاد، ولی اله. حسناآبادی، حمیدرضا. ابو المعالی، خدیجه. حبیبی عسگرآبادی، مجتبی. (۱۳۹۵) کاربرد آمار چند متغیری. تهران. انتشارات رشد.

جوکار، بهرام؛ حق نگهدار، مرجان. (۱۳۹۵). رابطه ی هویت اخلاقی با بی صداقتی تحصیلی: بررسی نقش تعدیلی جنسیت. مجله مطالعات آموزش و یادگیری ۱۶۲-۱۴۳، ۸، (۲) ،

حداد رنجبر سمیه، سعدی پور اسماعیل، درتاج فریبرز، دلاور علی، ابراهیمی قوام صغری (۱۳۹۷). تأثیر آموزش مبتنی بر رویکرد پذیرش و تعهد بر کاهش رفتارهای خودشکن تحصیلی دانشجویان: براساس بسته آموزشی تدوین شده. پژوهش در آموزش علوم پزشکی؛ ۱۰ (۲): ۸-۱۷

خامسان، احمد (۱۳۹۰). بررسی تقلب تحصیلی در میان دانشجویان دختر و پسر، فصلنامه اخلاق در علوم و فناوری، سال ششم شماره ۱

دوایی سوده، حجازی الهه، نقش زهرا (۱۳۹۶). رابطه ی باورهای اساسی و بهزیستی ذهنی: نقش واسطه ای هویت اخلاقی در اواخر نوجوانی و ظهور بزرگ-سالی. تازه های علوم شناختی؛ ۱۹ (۴): ۷۰-۸۳

صادقی، ابراهیم؛ تاشک، آناهیتا؛ فضیلت پور، مسعود. (۱۳۹۶). بررسی نقش میانجی گری خودپنداره ی تحصیلی در رابطه ی بین الگوهای ارتباطی خانواده با انگیزه ی پیشرفت. فصلنامه علمی پژوهشنامه تربیتی. ۱۲ (۵۱)، ۷۹-۹۶.

صداقت نژاد، زهرا(۱۳۹۵). رابطه‌ی جهت‌گیری هدف و بی‌صداقتی تحصیلی: نقش واسطه‌ای هیجانات خودآگاه. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دولتی - وزارت علوم، تحقیقات، و فناوری - دانشگاه شیراز - دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی.

کافی نیا، فاطمه، فرهادی، هادی، (۱۳۹۹)، اثربخشی درمان شناختی رفتاری گروهی بر خودآگاهی هیجانی و توانش حل مسأله دانش‌آموزان دارای اعتیاد به اینترنت، مجله علوم روانشناختی/ دوره نوزدهم/ شماره ۱۲ ص ۱۵۰-۱۱۱ (بهار/ فروردین).

کریمی، سعید، ستوده، بهنوش. (۱۳۹۶). نقش میانجی خودکارآمدی تحصیلی در رابطه‌ی بین ارضای نیازهای بنیادین روانشناختی و درگیری تحصیلی دانشجویان کشاورزی غرب ایران. پژوهش مدیریت آموزش کشاورزی، (۹۴۲)، ۱۳۶-۱۵۱.

محمدی، زهره، جوکار، بهرام، چاری، مسعود حسین. (۱۳۹۳). پیش‌بینی رفتارهای خودشکن توسط جهت‌گیری هدف: نقش واسطه‌گری احساسات شرم و گناه. روانشناسی تحولی: روانشناسان ایرانی ۱۰۳-۸۳، (۴۱)، ۱۱.

References

- Aquino, K., & Reed, A. (۲۰۰۲). The self-importance of moral identity. *Journal of Personality and Social Psychology*, ۸۳(۶), ۱۴۲۳-۱۴۴۰.
- Bacon, A. M., McDaid, C., Williams, N., & Corr, P. J. (۲۰۱۹). What motivates academic dishonesty in students? A reinforcement sensitivity theory explanation. *British Journal of Educational Psychology*
- CAN, S., & ZEREN, Ş. G. (۲۰۱۹). The Role of Internet Addiction and Basic Psychological Needs in Explaining the Academic Procrastination Behavior of Adolescents. *Cukurova University Faculty of Education Journal*, ۴۸(۲).
- Cheon, S. H., Reeve, J., Lee, Y., & Lee, J.-W. (۲۰۱۸). Why autonomy-supportive interventions work: Explaining the professional development of teachers' motivating style. *Teaching and Teacher Education*, ۶۹, ۴۳-۵۱.
- Cunningham, C. J. (۲۰۰۸). Stress, need for recovery, and ineffective self-management. In Poster presented at the ۲۳rd Annual Meeting of the Society for Industrial and Organizational Psychology, San Francisco, CA.
- Cunningham, J.L. (۲۰۰۷). Stress, Need for Recovery, and Ineffective SelfManagement. The University of Tennessee at Chattanooga. PhD Dissertation, at Bowling Green State University.
- Deci, E. L., & Ryan, R. M. (۲۰۰۸). Self-determination theory: A macrotheory of human motivation, development, and health. *Canadian psychology/Psychologie canadienne*, ۴۹(۳), ۱۸۲.
- Grant, A. M., Franklin, J., & Langford, P. (۲۰۰۲). The self-reflection and insight scale: A new measure of private self-consciousness. *Social Behavior and Personality*, ۳۰(۸), ۸۲۱-۸۳۵.

- Kanat-Maymon, Y., Benjamin, M., Stavsky, A., Shoshani, A., & Roth, G. (۲۰۱۵). The role of basic need fulfillment in academic dishonesty: A self-determination theory perspective. *Contemporary Educational Psychology*, ۴۳, ۱-۹
- Kiekkas, P., Michalopoulos, E., Stefanopoulos, N., Samartzi, K., Krania, P., Giannikopoulou, M., & Igoumenidis, M. (۲۰۲۰). Reasons for academic dishonesty during examinations among nursing students: Cross-sectional survey. *Nurse Education Today*, ۸۶, ۱۰۴۳۱۴.
- Küçüktepe, S. E. (۲۰۱۱). Evaluation of tendency towards academic dishonesty levels of psychological counseling and guidance undergraduate students. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, ۱۵, ۲۷۲۲-۲۷۲۷.
- McCabe, D. L. & Treviño, L. K. (۱۹۹۷). Individual and contextual influences on academic dishonesty: a multicampus investigation. *Research in Higher Education*, ۳۸, ۳۷۹-۳۹۶.
- Mccabe, D.L., & Trevino, L.K. (۱۹۹۷). Individual and Contextual influences on Academic dishonesty: A multicampus investigation. *Research in Higher Education*, ۳۸, ۳۷۹-۳۹۶.
- Portnoy, J., Legee, K., Raine, A., Choy, O., & Rudo-Hutt, A. S. (۲۰۱۹). Biosocial risk factors for academic dishonesty: Testing a new mediation model in young adults. *Journal of Contemporary Criminal Justice*, ۳۵(۱), ۲۱-۳۵.
- Rinn, A., Boazman, J., Jackson, A., & Barrio, B. (۲۰۱۴). Locus of control, academic self-concept, and academic dishonesty among high ability college students. *Journal of the Scholarship of Teaching and Learning*, ۸۸-۱۱۴.
- Tice, D. M., Bratslavsky, E., & Baumeister, R. F. (۲۰۰۱). Emotional distress regulation takes precedence over impulse control: If you feel bad, do it! *Journal of Personality and Social Psychology*, ۸۰, ۵۳-۶۷.